

múlva újabb bárkája lesz, három-négy év múlva pedig bizonyára vásárolhat két csónakot, és azzal aztán még többet fogna - egy szép napon pedig két motorhajója lenne, és... - a lelkesedéstől egy pillanatra elakad a turista hangja - kis hűtőházat épít, esetleg füstölőt is, aztán meg konzervgyárat, saját helikopterre tesz szert, hogy a levegőből figyelhesse a halvonulást és rádióan utasíthassa a motorhajóit. Aztán engedélyt szerez, halvendéglőt nyit, és saját maga közvetítő nélkül exportálná a homárjait egyenesen Párizsba... és akkor...

A lelkesedéstől megint elszorul a turista lélegzete: a fejét rázza, szinte megfedezkedik szabadságának örömeiről, lelke mélyén szomorkodik, és úgy nézi a békésen gördülő hullámokat, melyek között a ki nem fogott hal bukfeneczik.

- Akkor... - mondja, de az izgalom még mindig megbénítja.

A halász megveregeti a vállát, mint ahogy a gyermekét szokás, akinek a torkán akadt valami.

- Akkor mi lesz? - kérdezi halkán.

- Akkor - mondja halk elragadtatással az idegen -, akkor leülhet ide a partra, szunyókálni a verőfényben, és nézheti ezt a gyönyörű tengert.

- De én most is ezt teszem! - válaszol a halász. - Nyugodtan üldögélek a parton és bóbiskolok. Csak a maga kattogása zavart meg...

A turista töprengve távozik a parttól. A munkára gondol, amelyet mindig eszköznek tartott ahhoz, hogy egy szép napon megszerzi magának azt a lehetőséget, hogy többé ne kelljen dolgoznia. Arcán most nyoma sincs az együttérzésnek a szegényesen öltözött halász iránt - csak egy kis irigység látszik rajta.

Fordította: S. Gy.

KÖNYVAJÁNLÓ

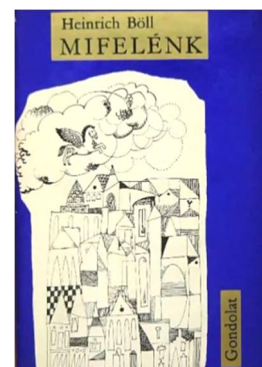
DR. INCZÉDY PÉTER

HEINRICH BÖLL: MIFELÉNK

Gondolat kiadó 1969

Nem hiszek a véletlenekben, pedig ez is egy olyan egybeesésnek látszik. Olvasom a márciusi Koinóniába szánt írásokat, köztük a „Levél egy katolikus íróhoz” címűt. Éppen becsuktam H. Böll „Mifelénk” címmel kiadott 1957 és 1966 között megjelent írásainak fordítását, amelyben hasonló címekre emlékeztem. Nevezetesen: „Levél egy ifjú katolikushoz”, vagy „Levél egy nem katolikus fiatalemberhez” és „Egy püspöknek, egy tábornoknak és egy miniszternek az 1917-es korosztályból”, de említhetném még „A művészet szabadsága. Harmadik wuppertali beszéd” címűt is. Nem sorolom tovább – és most nézzük el a hatvanas évekbeli válogatás szerkesztői öncenzúráját – hanem befejezem a furcsa egybeesések sorát Végh Alpár Sándor írásával, melyet a Heti Válaszban olvashattak annak Zsilip

rovatában. A Nobel díjas író munkáját ajánlani merem még úti olvasmányoknak is. A könyvben szereplő tárcák - egy-két kivétellel – éppen elegendők két hosszabb megálló közé s utána otthon még elgondolkozhatunk, hogyan változik a jóléti társadalom. Ajánlásomnak piciny szépség hibáját antikváriumokban, illetve könyvtárakban korrigálni lehet. Végül lássuk az ígért idézetet:

/Végh-Alpár Sándor cikkéből a Heti Válaszban Zsilip rovat alatt./

/Január 27. kedd/

A főiskola után gyakornok lettem Németország keleti felében. Jó világom volt a hallei földmérő cégnél, de az igazi ajándék a Katolikus Diákszövetség könyvtára volt. A tiltott édenkert polcain a sok veszélyesnek mondott szerző: Böll, Grass, Bobrowski és a többi „túloldali” szerző dolgai. Böllt kedveltem meg leghamarabb. Talán mert egyik írásával sikerült szobrot állítania egy különös asszonynak. Ey anyónak hívták. Azért hozom szóba, mert felhívott valaki, és rákérdezett, miért zavar, hogy Wass Albertnek annyi szobra van országszerte? Nem az író-gróf szobrait sokallom – másokét keveslem, feleltem.

Böll így kezdi: „A düsseldorfi óvárosból hiányzik egy emlékmű.” Johanna Ey-é. 1864-ben született. Apja iszákos, a férje is az, otthagyja, pedig négy gyerekkel nehéz. Egy kis péküzletet jelentette a megélhetést. Oda tért be egy napon két főiskolás azzal, hogy kaphatnának-e az uzsonnájukhoz valami innivalót? Kávét főzött nekik, ennek híre ment, és odaterelte a helyi művésznövendékeket. Éhes volt mind, és üres zsebű. Boldoggá tette őket, hogy hitelbe kaphattak uzsonnát és kávét. Volt a pulton egy füzet, beleírták a nevüket, és a tartozást, egy időre rendezve lett a dolog. Csakhogy a hitelek egyre nőttek.

És akkor az egyik festő odavitt egy képet, majd egy másik szintén, és sorban a többi, hogy letudják a sok ingyen szendvicset és kávét. Volt, akinek képei utóbb bekerültek a legnagyobb múzeumokba, festőik világhírűek lettek, ám „Johanna Ey nem spekulált hírnévre, és talán éppen ezért lett része benne” – írja Böll.

Egyik ismerőse ajánlja, rendezzen a boltban kiállítást a képekből. Megrendezi, s attól fogva ad, vesz. Nem ügyes. Egy Klee-t – utóbb tízezer márkáért vásárolta meg egy múzeum – odaadott hatszázért. Tőle indult hódító útjára a szürrealisták „osztályképe”, Max Ernst

örökítette meg őket. Vége lesz az első nagy háborúnak, hazatérnek a frontról az életben maradt festők. Rögtön felkeresték, de néhány költő is jött velük, mint Rilke. És az asszony egyszer csak azt hallja, hogy tőle, onnan a pékboltból indult el a Junges Rheinland mozgalom.

De jöttek a gyalázatos évek. Boltját, amely egyben galéria volt, „vörös festékes doboznak” csúfolták a hangosodó nációk. Hamarosan följelentette „harmincezer „erkölcsös ifjú és szűz.” Kiköltöztetik a boltból, a képeket elkobozzák. Az újabb háborúban lebombázzák a lakását, odavész mindene. 1947-ben halt meg, elfeledve és elhagyatottan. 83 éves volt.

„A düsseldorfi óvárosból hiányzik egy emlékmű” – ismételte a kezdőmondatot Böll az írás végén, s az emlékmű pár év múlva elkészült.

KORPONAI ERZSÉBET

RENITENS GONDOLATOK A FŐPARANCSRÓL

4.

Mielőtt rátérnék mostani vesszőparipámra :D , a főparancs második mondatára, el szeretném mondani miért is kezdtem bele ebbe az írásba.

A következő év ismét sorsforduló lesz az életemben, mert minden kerek évforduló az. Vagyis ismét gyökeresen át fogok alakulni, immár sokadszor. Mivel így akarom, így is lesz. (Hozzá kell tennem ez nálam alaptapasztalat. Még soha nem fordult elő, hogy amit megálmodtam, az ne vált volna valósággá. A nagy álmodók közé tartozom. :D) Tehát ez egy összegzés a magam számára.

A másik ok, amiért olyan dolgokról írok, amit sokan, sokféleképpen és nálam sokkal jobban leírtak már, ismét egy tapasztalat. Van egy stílusom. Provokatív, a hülyeségig őszinte, akár nagyképűnek is mondható, de ebben is a sokszor emlegetett kétezer éve élt férfiú a mintám. :D Fiatalkoromban azt tanultam, hogy az igazi alázat az a helyes önismeret. Ezt tanultam meg az én istenemtől. Mert az első parancs megtartása magával hozza az ön-tudatot, az értékesség tudatát, ami teljesen ellene megy a hatalmi törekvéseknek. Na, ez a komoly veszély. Nézd meg, mire tanítanak a vallások? Légy engedelmes, hiszen te egy porszem vagy. Hazug, számomra már elviselhetetlen képmutatásra, hamis alázatosságra, teljes kiszolgáltatottságra, elnyomásra épülő és építő rendszerek ezek. Főleg a nőkre és a gyerekekre nézve. Gondolom, ezt nem kell sokat taglalnom. De azért elmondanám, hogy a nőket egyik sem tűri, mármint az igaziakat, csak akik annak látszanak. Sajnálom, kedveseim, tudom, hogy sértő vagyok. De ideje van az ébredésnek. Mire is kell egy nő

lény? Háztartási alkalmazottnak, szex-kiszolgálónak, és főleg engedelmes alattvalók gyártására, mert a férfi kinézetű (durvábban nem akarok mondani) zsarnokok legnagyobb bánatára ezt a szerepet nem tudják biológiailag felvállalni. Legfőképpen ezért alázzák meg a női nemet, állandó kisebbségi komplexusból, minden vallás ezt teszi. Igazuk is van. Vegyük például a géneket. A nőknek xx kromoszómájuk van, a férfiaknak xy. Nézzük mire jó az x és az y. Az x tartalmazza, mégpedig külön-külön minden egyes darabja a teljes biológiát. Akkor mire jó az y? Hát kérem semmi másra, mint a férfi nemi jellegre és a túlfűtött agresszióra. No, ennyit erről. Nem akarom én bántani a női nemet, szeretem ezt az állapotot, de amíg felvállaljuk ezt a leosztást, addig így jártunk. (Ja, és a dolog főcsattanója: a nők tartják el a perselybe rakott pénzükkkel az egész ingyenélő társaságot. Jót neveltünk ugye?)

A tapasztalatom az, hogy részben kevés a női hang, részben pedig mindenkinek más-más stílus jön be. Most nő fel egy olyan generáció, akiknek szükségük van rengeteg segítségre. Sokfélék, ezért sokféle segítség kell. Sokunknak kellene írni. Ez nem olyan, mint a beszélgetés. Az írást vagy elolvassa valaki vagy nem. Például meglátja a nevemet az írás elején, elhúzza a száját, megvetően köp egyet és továbblép. :D Semmi gond, nyilván nem tőlem kéri a segítséget. Meg fogja kapni máshonnan. Mert mindenki megkapja. De lesznek olyanok, akik az én bolond stílusomat fogják kedvelni. Én pedig csak teszem, amit jónak látok a magam számára. És nagyon ajánlanám, hogy tegye meg más is. (folytatom)

2014.12.16.

5.

„A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. „

„...hasonló ehhez”. Mondhatnám azt is azonos. Mert nem lehet csak az egyik. Mégis a sorrend nem felváltható. Hogy miért? Mert az önszeretetet csak istennel való kapcsolatunkban tanulhatjuk meg, Nem kéne, hogy így legyen, mert a feltétel nélküli elfogadást szüleinknek kéne megadnia, de mivel ők sem kaptak ilyet, nincs minta.

Mindenki teljes bizonytalanságban él. Vajon így kéne élnem? Már gyerekkorban állandóan visszajelzést várunk önmagunk létjogosultságára. Egész életünkben folyamatosan azt figyeljük, korosodván már észre sem véve, hogy ki, mikor, mit és hogyan igazolja vissza szavainkat és tetteinket. Lassan kialakítunk egy komfortzónát, egy csoportot, akikhez alkalmazkodni fogunk. Akik hasonlóan élnek és gondolkoznak. És itt bezárul a kör. Ezt fogjuk gyerekeink számára is „jónak” tartani. Amikor kamaszokban lázadunk, akkor ez ellen tesszük. Idősebb korunkra pedig ezt elfelejtjük. Amikor abbahagytuk a megújulási képességünket, meghaltunk. Van erre egy mondás: a legtöbb ember 30 éves korára meghal, de 70 évesen temetik.

Már nem az istenünkhöz igazodunk, hanem a